

Ana, baba ve reşit çocuklar tarafından birlikte yürütülen zirai faaliyetin ortaklık olarak kabul edilmesi, işletme büyüklüğü ölçüsünün topluca uygulanması, ancak vergilendirmenin herbirinin hissesine düşen miktar üzerinden yapılması gerekmektedir.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.0.GEL.0.40/4052-17/034763
Tarih	29.09.1998

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

TARİH : 29.09.1998

SAYI : B.07.0.GEL.0.40/4052-17/034763

KONU : Anne, baba ve reşit çocuklar tarafından birlikte yürütülen zirai faaliyet sonucunda elde edilen paranın 4369 sayılı Kanun çerçevesinde işleme tabi tutulacağı hk.

ORDU VALİLİĞİNE
(Defterdarlık : Gelir Müdürlüğü)

İLGİ: 21.09.1998 gün ve DEF.0.52.10.5/6632 sayılı fax yazısı.

Söz konusu yazıda, tarım arazilerinde aile birliği kavramı içerisinde üretilen mahsüllerin, arazinin baba veya anne adına kayıtlı olması nedeniyle, Toprak Mahsulleri Ofisi gibi kurum ve kuruluşlara anılan kişiler tarafından tesliminin yapılması ve Vergi Usul Kanununda mükellefiyet ve belge düzeni ile ilgili yükümlülüklerin aynı kişiler tarafından yerine getirilmesinden dolayı zirai mahsullerin ekim, dikim, bakım ve hasat zamanına kadar geçen tüm ameliyelerinin karşılanmasında çalışan çocuklara çalışmalarının karşılığında ürün bedeli olarak verilen nakit paranın 4369 sayılı Kanunun geçici 47 nci maddesi kapsamında menkul kıymet olarak değerlendirilerek beyan edilip edilmeyeceği hususunda tereddüt edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 4369 Kanunun 34 üncü maddesiyle değiştirilen 53 üncü maddesinde, "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçileri bu kazançları için beyanname vermezler.

Bu hükmün tatbikinde, aile reisi ile birlikte yaşayan ve velayet altındaki çocuklara ait işletmeler ile ortaklık halindeki işletmelerde, işletme büyüklüğü toplu olarak nazara alınır. Ortaklıklarda, ortaklığın birden fazla işletmeye taalluk etmesi veya işletmelerin ayrı ayrı mahallerde bulunması durumu değiştirmez. 52 nci madde yazılı tek işletmelerde işletme birden fazla ortaklığa ait olsa bile bu ortaklıklara ait işletme büyüklüğü toplanmak suretiyle nazara alınır. Birden fazla zirai işletmede ayrı ayrı şahıslarla ortaklığı bulunanların bulunanların işletme büyüklüğü ölçülerinin tespitinde ortaklık payları toplamı esas alınır." hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 101 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, tapuda ana veya baba veyahut da her ikisi adına kayıtlı olup, ana, baba ve reşit çocuklar tarafından birlikte yürütülen zirai faaliyetin ortaklık sayılacağı, reşit çocukların herbirinin işletmenin ortağı olarak kabul edilecekleri, ancak vergilendirmenin herbirinin hissesine düşen miktar üzerinden yapılacağı açıklanmıştır.

Bu açıklamalardan da anlaşılabacağı üzere, ana, baba ve reşit çocuklar tarafından birlikte yürütülen zirai faaliyetin ortaklık olarak kabul edilmesi, işletme büyüklüğü ölçüsünün topluca uygulanması, ancak vergilendirmenin herbirinin hissesine düşen miktar üzerinden yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, 4369 sayılı Kanunun Geçici 47 nci maddesi hükmü çerçevesinde; harcama ve tasarrufların vergilendirilmiş kazançlardan kaynaklandığının izah ve ispatı ile ilgili olarak 30 Eylül 1998 tarihine kadar yapılacak

